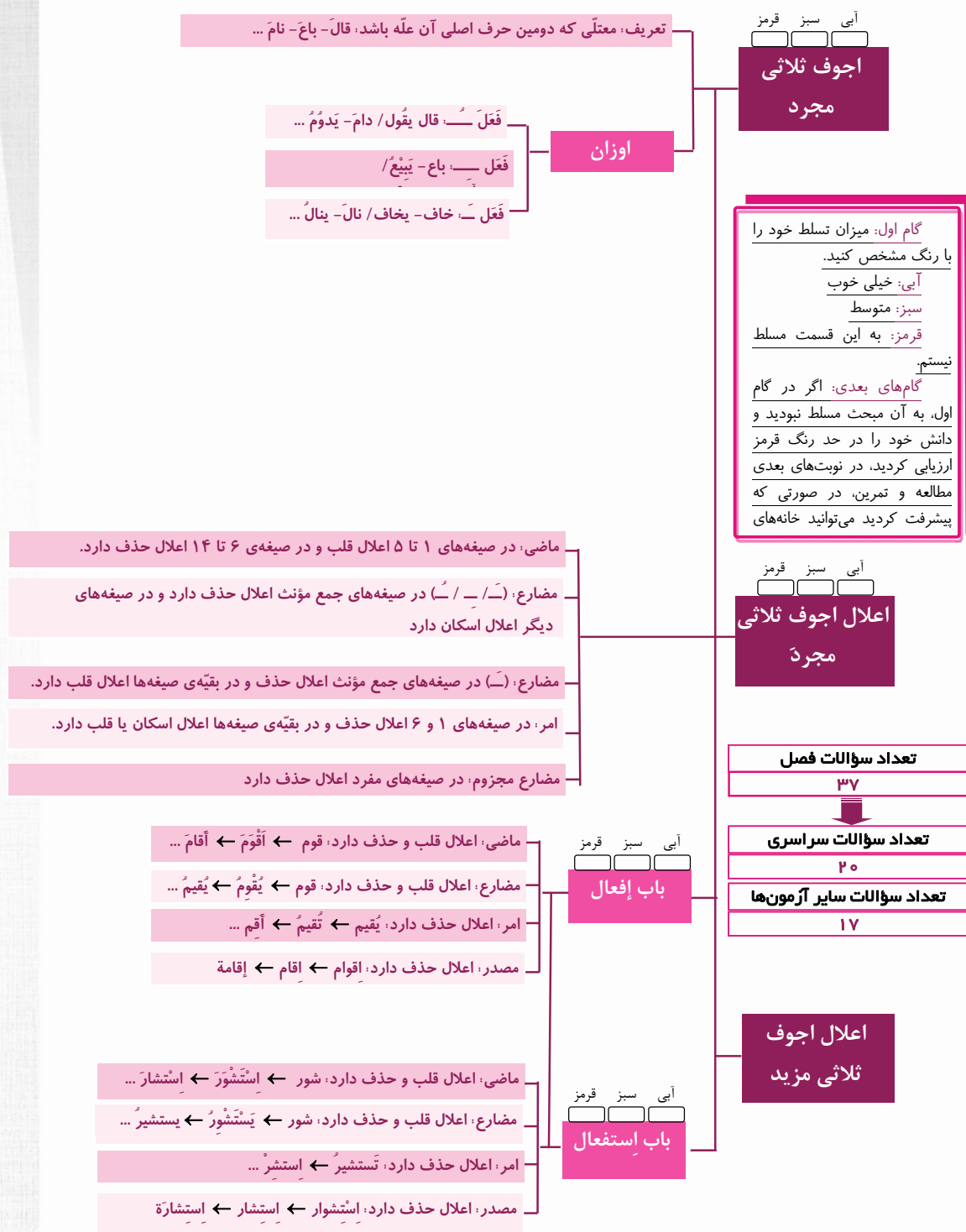

الدَّرس الرَّابِع: الأَجوف

الدَّرس الخامس: الناقص (ثلاثي مجرد)

تعریف: فعلی که سومین حرف اصلی آن از حروف عله (وای) باشد: دَعَا - هَدَى - اِشْتَهَى - عَافَى ...

ابی سبز قرمز

فعل ناقص

گام اول: میزان تسلط خود را با رنگ مشخص کنید.
آبی: خیلی خوب
سبز: متوسط
قرمز: به این قسمت مسلط نیستیم.

گام‌های بعدی: اگر در گام اول، به آن مبحث مسلط نبودید و دانش خود را در حد رنگ قرمز ارزیابی کردید، در نوبت‌های بعدی مطالعه و تمرین، در صورتی که پیشرفت کردید می‌توانید خانه‌های

ابی سبز قرمز

اعلال ناقص

ماضي (َـ): حرف عله در صیغه‌ی ۱ قلب و در صیغه‌های: (۳-۴-۵) حذف و در سایر صیغه‌ها بدون اعلال است.

ماضي (ِـ): حرف عله فقط در صیغه‌ی ۳ حذف و در بقیه‌ی صیغه‌ها بدون اعلال است.

مضارع (ُـ/ِـ): حرف عله در صیغه‌های: (۳-۹-۱۰) حذف و در صیغه‌های مفرد (۱۴-۱۳-۷-۴-۱) اسکان و در بقیه بدون اعلال است

مضارع (َـ): حرف عله در صیغه‌های (۳-۹-۱۰) حذف و در صیغه‌های (۱۴-۱۳-۷-۴-۱) قلب و در بقیه بدون اعلال است.

در صیغه‌های ۴-۳-۱ حذف می‌شود: اِهْدُوا - اِهْدِي

در بقیه‌ی صیغه‌ها اعلال ندارد: اِهْدِيَا - اِهْدِيْنَ ...

امر

حرف عله در صیغه‌های مفرد (۱۴-۱۳-۷-۴-۱) حذف می‌شود:

لَمْ يَدْعُ - لَمْ تَدْعُ - لَمْ تَدْعُ - لَمْ تَدْعُ - لَمْ تَدْعُ

و در صیغه‌های دیگر اعلال خودش را دارد:
لَمْ يَدْعُوا - لَمْ يَدْعُوا - لَمْ يَدْعُوا - لَمْ يَدْعُوا ...

ابی سبز قرمز

اعلال مضارع مجزوم

تعداد سؤالات فصل

۳۸

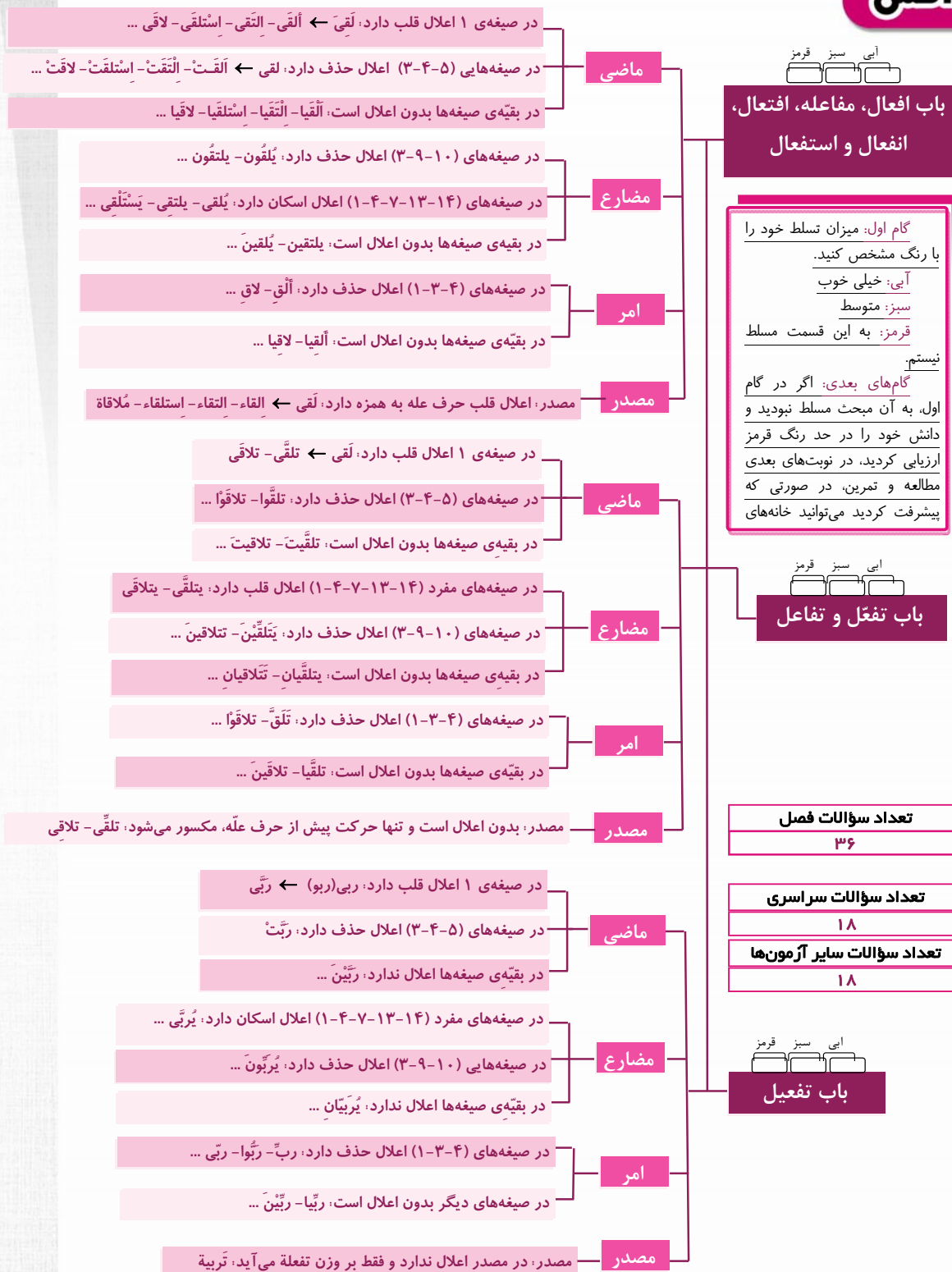
تعداد سؤالات سراسری

۱۸

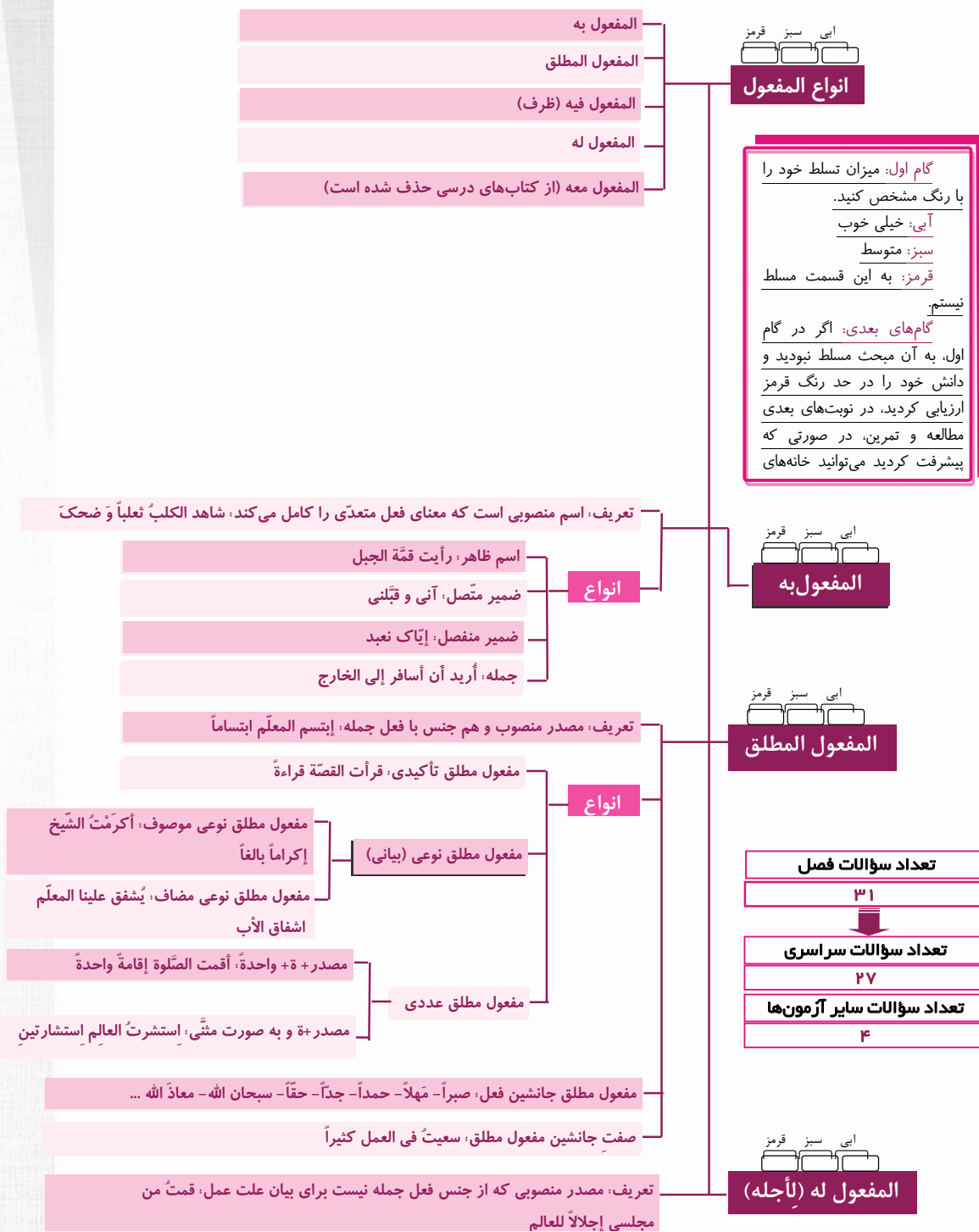
تعداد سؤالات سایر آزمون‌ها

۱۰

الدَّرْسُ السَّادِسُ: الناقص (ثلاثي مزيد)

الدَّرْس السَّابِع: المَفَاعِيل (أنواع مفعول)

الدَّرْس الثَّامِن : التَّوابع

توابع در یک نگاه

گام اول: میزان تسلط خود را
با رنگ مشخص کنید.
آبی: خیلی خوب
سبز: متوسط
قرمز: به این قسمت مسلط
نیستم.

گام‌های بعدی: اگر در گام
اول، به آن میحث مسلط نبودید و
دانش خود را در حد رنگ قرمز
ارزایی کردید، در نوبت‌های بعدی
مطالعه و تمرین، در صورتی که
پیشرفت کردید می‌توانید خانه‌های

آبی سبز قرمز

صفت (نعت)

آبی سبز قرمز

عطف بیان

آبی سبز قرمز

عطف به حروف

تعداد سؤالات فصل

۲۶

تعداد سؤالات سراسری

۲۴

تعداد سؤالات سایر آزمون‌ها

۲

آبی سبز قرمز

بدل

آبی سبز قرمز

توکید

صفت (نعت): السَّماءُ العَالیةُ فوق رؤوسنا

عطف بیان: هذا الكتاب مفید

عطف به حروف: إقرأ القِصةَ و المقالةَ

بدل: مریم صدیقتی فی البيت

توکید: خرج المَعْلَمون کلّهم من الجلسة

صفت مفرد

ویژگی ها: غالباً اسمی مشتق (اسم فاعل - اسم مفعول - صفت مشبّهه - اسم مبالغه)

تبّعیت از موصوف: صفت مفرد در تعداد و جنس و معرفه و نکره و اعراب تابع موصوف

جمله‌ی وصفیّه

جمله‌ی فعلیّه: رأینا فی المجلس رجلاً یعلم کثیراً

جمله‌ی اسمیه: هذه إمراة أبوها أستاذنا

اسم جامد و «أل» دار بعد از اسم اشاره: ذلك البيتُ جَمیلٌ

اسم جامد و «أل» دار بعد از «أیّها» و «أیتّها»: یا أیتّها الإنسان

دو کلمه‌ی (این - بنت) بین دو اسم علم: أَحَبَّ عَلیٌّ بن أبی طالبٍ

حروف عطف: وَ - فَ (پس) - ثُمَّ (سپس) - أَوْ - أَمْ (یا) - لکن - بل

معطوف مفرد: إقرأ هذه المقالةَ أَمْ تلك المقالةَ

معطوف جمله: رأیتُهُ ثُمَّ کَلَمْتُهُ

انواع معطوف

بدل کلّ از کلّ (وقتی بدل مساوی و به اندازه‌ی میدل منه باشد):

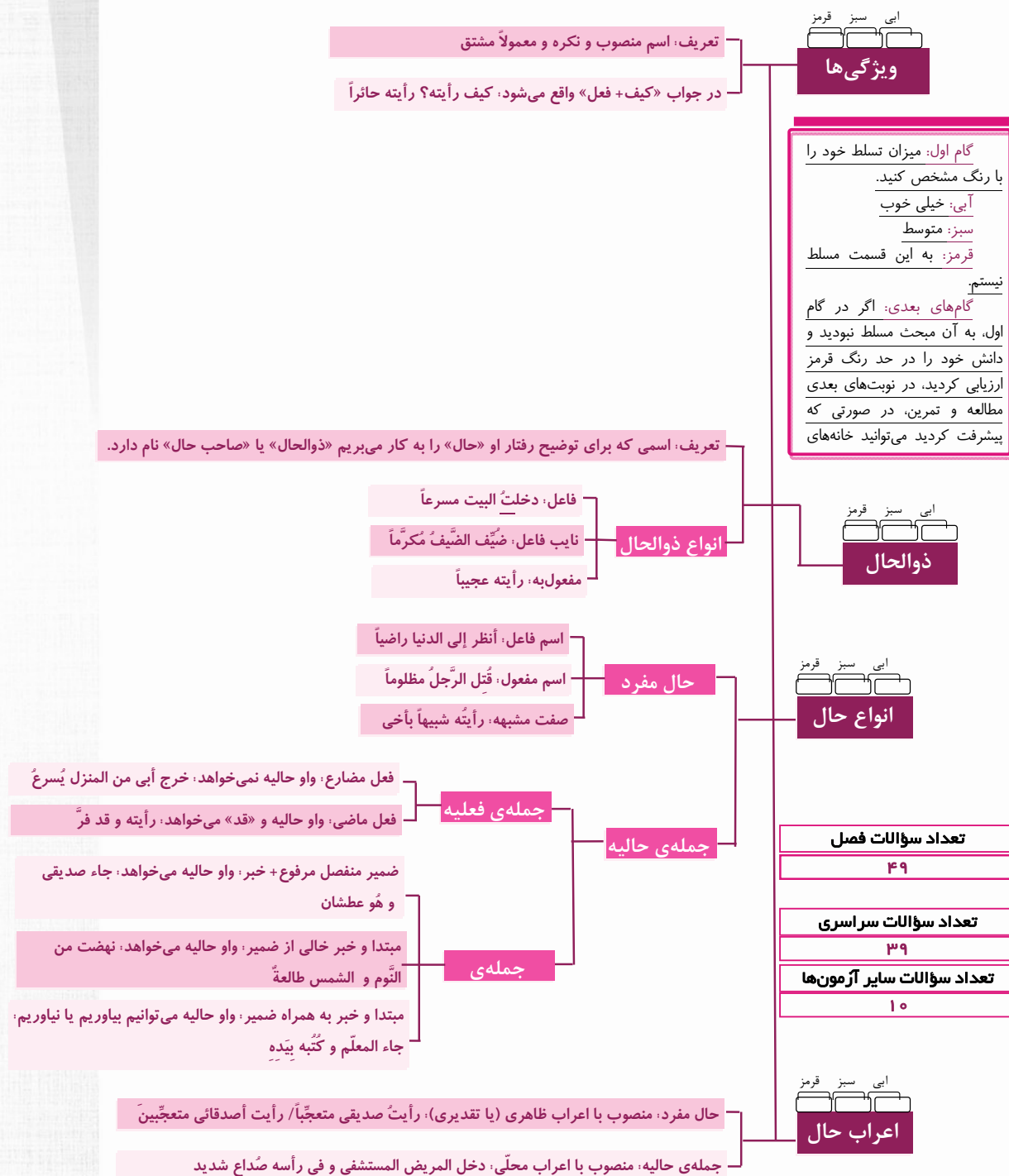
«اهدنا الصراط المستقیم صراط الذین أنعمت علیهم»

بدل جزء از کلّ (توضیح و تفصیل): منهومان لا یشبعان: طالب علم و طالب دنیا

توکید لفظی: اللهَ اللهَ فی القرآن

توکید معنوی: کلّ - جمیع - نفس: جاء إلى الصفّ التّلامیذ کلّهم

الدَّرْسُ التَّاسِعُ : الحال

الدَّرس العاشر: التَّمييز

ویژگی‌ها

گام اول: میزان تسلط خود را با رنگ مشخص کنید.
آبی: خیلی خوب
سبز: متوسط
قرمز: به این قسمت مسلط نیستیم.

گام‌های بعدی: اگر در گام اول، به آن مبحث مسلط نبودید و دانش خود را در حد رنگ قرمز ارزیابی کردید، در نوبت‌های بعدی مطالعه و تمرین، در صورتی که پیشرفت کردید می‌توانید خانه‌های

انواع تمییز

تعداد سؤالات فصل
۲۵
تعداد سؤالات سراسری
۲۲
تعداد سؤالات سایر آزمون‌ها
۳

اصل تمییز

تمییز در اصل فاعل است: فاضَّ النَّهرَ ماءً ← فاضَّ ماءَ النَّهرِ
تمییز در اصل مفعول است: رفع الله المؤمنين درجةً ← رفع الله درجةَ المؤمنين
تمییز در اصل مبتدأ است: أنا أقلُّ منك ثروةً ← ثروتی أقلُّ منك

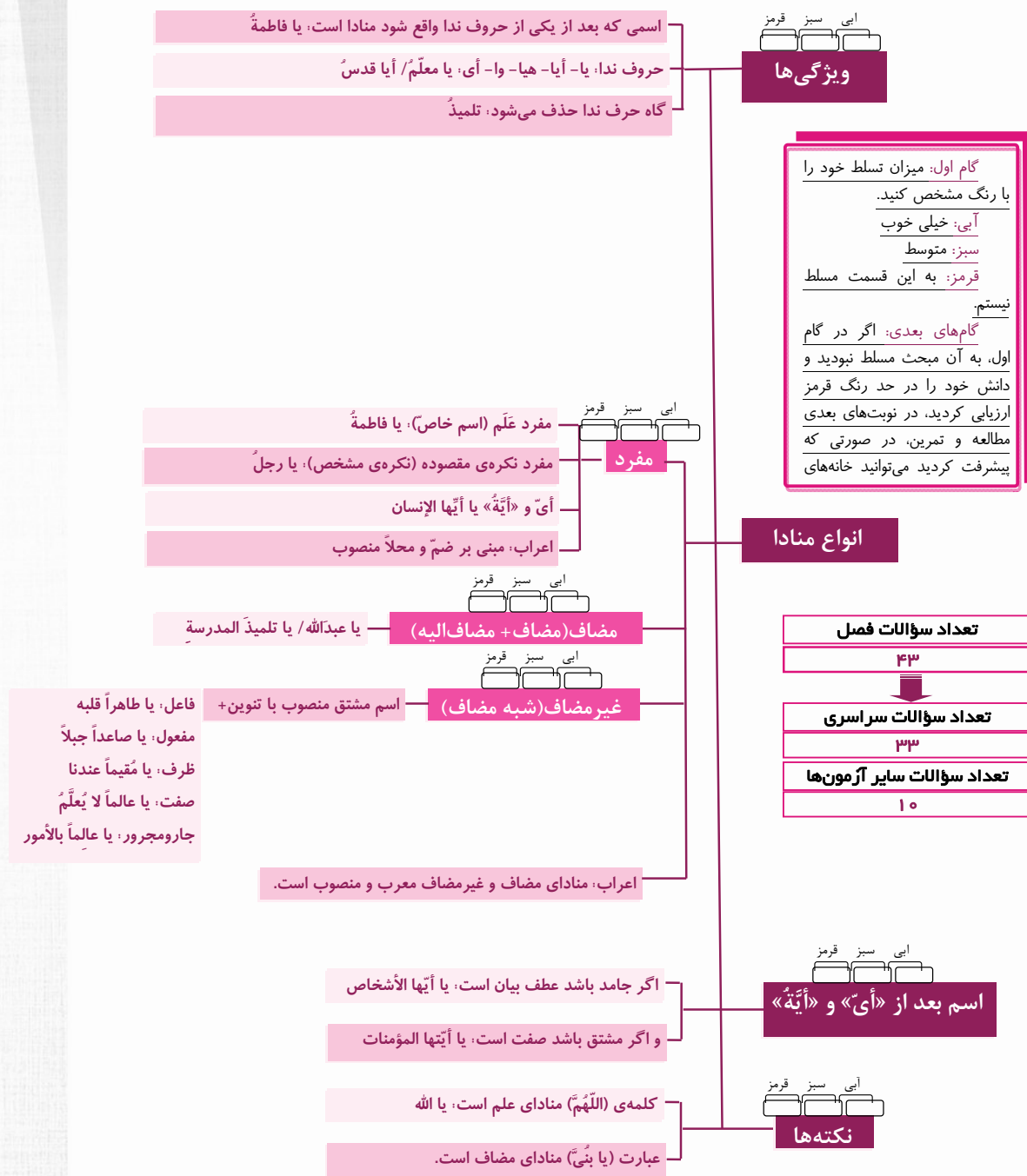
تمییز مفرد (ذات)

تمییز مساحت: اشتریت هكتاراً أرضاً
تمییز پیمانه: شربْتُ كوباً لبناً
تمییز وزن: هذا طُنُّ ذهباً
تمییز عدد: لی أحد عشر ضيفاً

تمییز نسبت

رفع ابهام از نسبت مبتدا با خبر: أنت أكثر التلاميذ دَقَّةً
رفع ابهام از نسبت فعل با فاعل: ازدادت الأشجار ثمرأً
رفع ابهام از نسبت فعل با مفعول: زادهم الله عذاباً

الدَّرس الحادی عشر: المنادی

الدَّرْسُ الثَّانِي عَشَرَ: الْمُسْتَثْنَى

ارکان استثناء

گام اول: میزان تسلط خود را با رنگ مشخص کنید.
آبی: خیلی خوب
سبز: متوسط
قرمز: به این قسمت مسلط نیستیم.

گام‌های بعدی: اگر در گام اول، به آن بحث مسلط نبودید و دانش خود را در حد رنگ قرمز ارزیابی کردید، در نوبت‌های بعدی مطالعه و تمرین، در صورتی که پیشرفت کردید می‌توانید خانه‌های

آبی سبز قرمز

انواع مستثنی

آبی سبز قرمز

اعراب مستثنی

آبی سبز قرمز

مدل‌های مستثنای مفرغ

تعداد سؤالات فصل

۳۶

تعداد سؤالات سراسری

۲۶

تعداد سؤالات سایر آزمون‌ها

۱۰

آبی سبز قرمز

اعراب مستثنای مفرغ

مستثنی: اسمی که بعد از ادوات استثناء (إِلَّا - غیر) واقع می‌شود.

مستثنی منه: اسم کلی‌ای که پیش از (إِلَّا - غیر) واقع می‌شود و مستثنی از آن استثناء می‌شود (مستثنی منه است)

ادوات استثناء: إِلَّا - غیر

الگو: خرجت النساء من قاعة الاجتماعات إِلَّا امرأة واحدة

غیرمفرغ (تام): جمله‌ی پیش از إِيَّا (یا غیر) کامل است: سَعَى التَّلَامِيذُ فِي الدَّرْسِ إِيَّا تَلْمِيذِينَ

مفرغ: جمله‌ی پیش از إِيَّا (یا غیر) ناقص و ناتمام است و مستثنی منه محذوف است: ما خرج من البيت إِيَّا رَجُلٌ

مستثنای غیر مفرغ (تام): همیشه منصوب است.

مستثنای مفرغ: گاه منصوب و گاه مرفوع است (بستگی به نوع مفرغ بودن آن دارد)

غالباً در کلام منفی است: ما عَلِمْتُ التَّلَامِيذَ إِيَّا الْمَهَارَةَ فِي الْحَيَاةِ

گاه در کلام منهی (نهی) می‌آید: لَا تَرَجُ إِيَّا رَبِّكَ

و گاه در کلام استفهامی می‌آید: هَلْ جَزَاءُ الْإِحْسَانِ إِيَّا الْإِحْسَانَ

مرفوع به اعراب فاعل: لَمْ يَصِلْ إِلَى الْحَفْلَةِ إِلَّا ضَيْفٌ وَاحِدٌ

مرفوع به اعراب نایب فاعل: مَا أَكْرَمَ إِيَّا أَبُوكَ

مرفوع به اعراب خبر: هَلْ نَتِيجَةُ السَّعَى إِيَّا النَّجَاحَ

مرفوع به اعراب مفعول به: مَا رَأَيْتُ فِي الْمَجْلِسِ إِيَّا امْرَأَةً

مرفوع به اعراب مفعول به دوم: مَا وَهَبَ الْفَقِيرُ إِلَّا قَدْرًا مِنَ الدَّرَاهِمِ

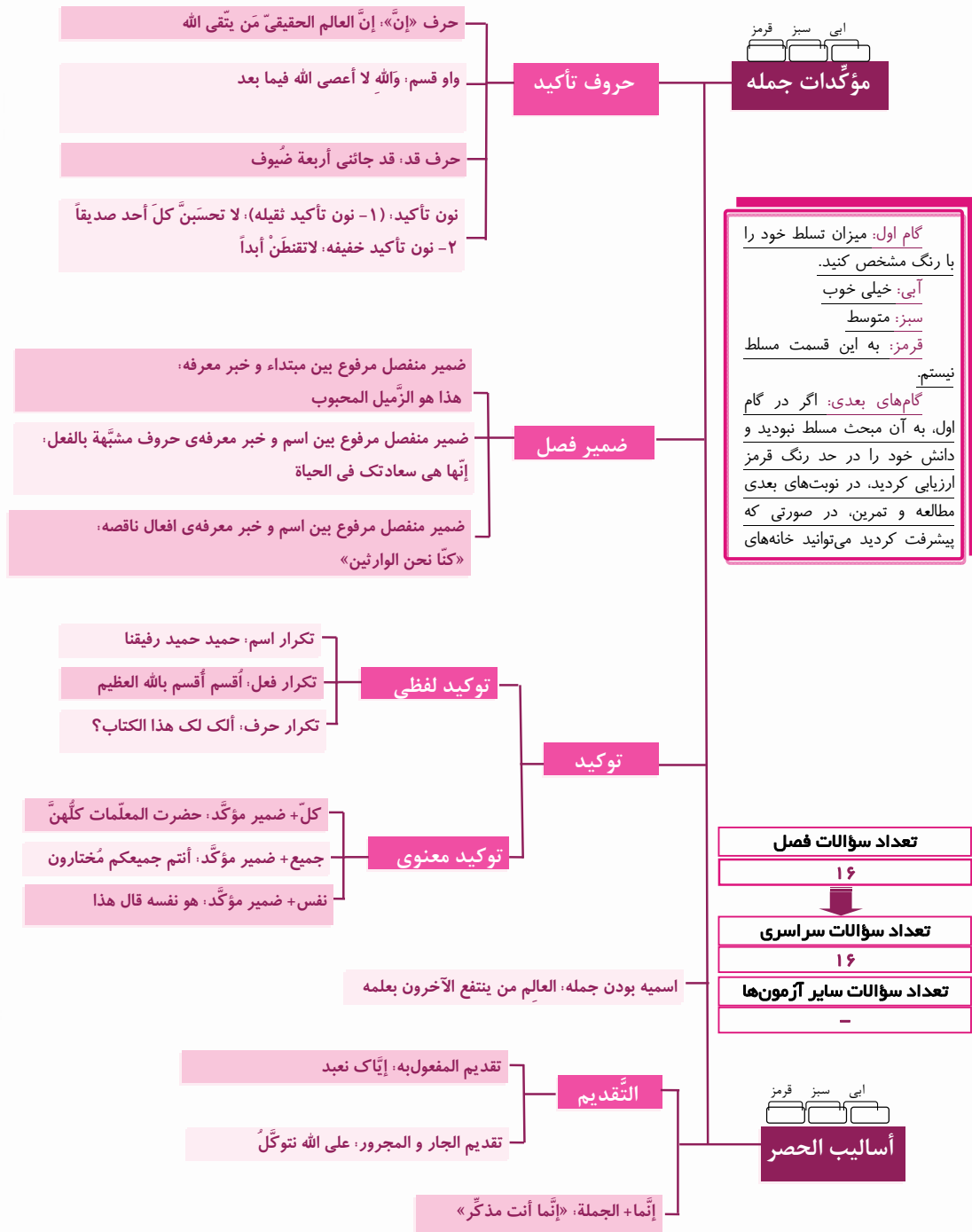
مرفوع به اعراب حال: مَا رَأَيْتُهُ إِلَّا غَضْبَانَ

مرفوع به اعراب تمییز: مَا إِزْدَادَ مَاءَ الْبَحْرِ إِلَّا مَلُوحَةً

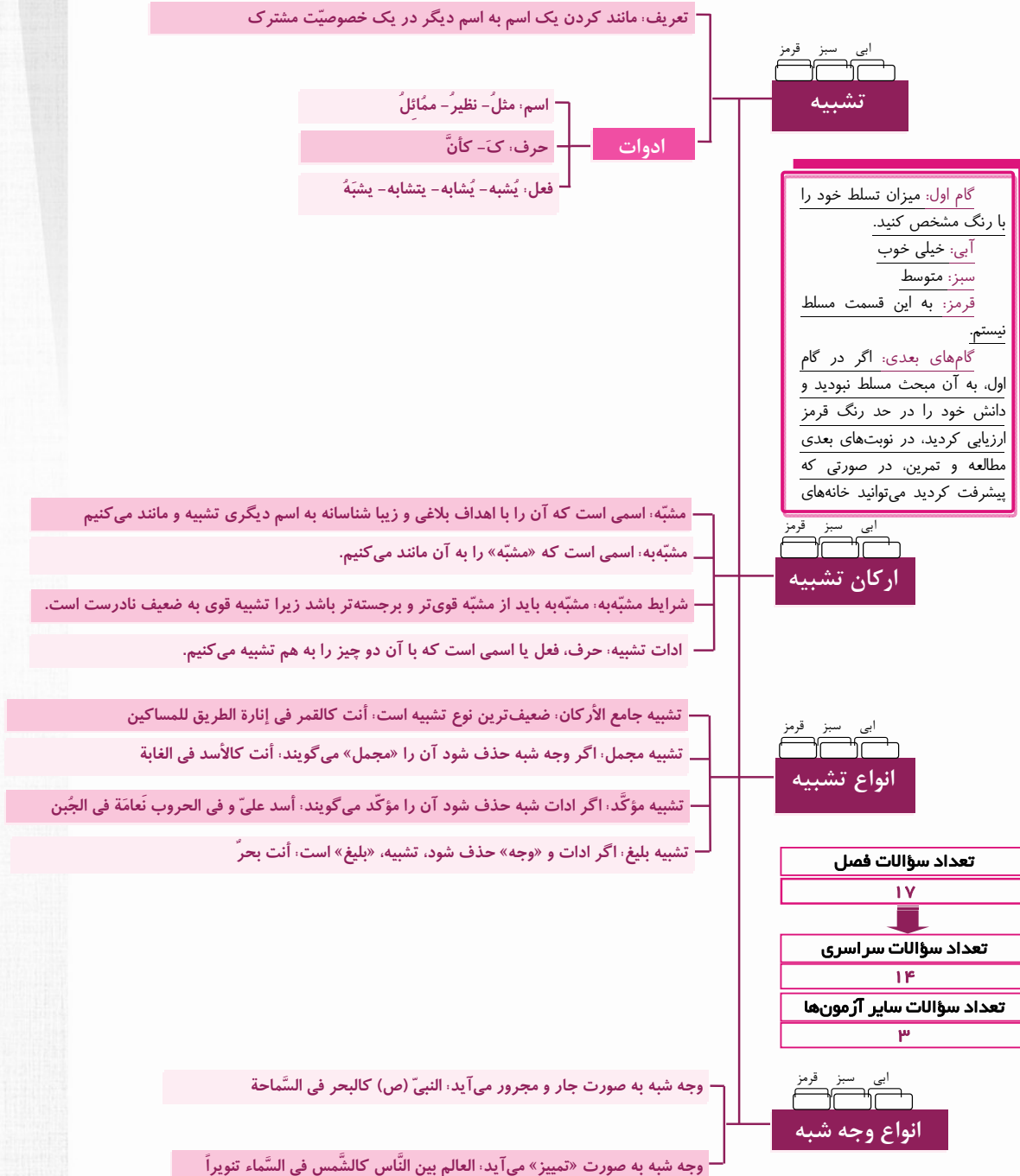
الدَّرْسُ الثَّالِثُ عَشَرُ: أُسَالِيبُ الْبَيَانِ

الدَّرس الرَّابِع عشر : علوم بلاغت (علم المعانی: تأکید الکلام- الحصر)

الدَّرس الخامس عشر: علوم بلاغت (علم البيان)

الدّرس السادس عشر: علوم بلاغت (البديع)

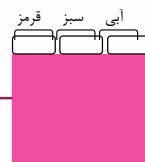
تعريف

علم بديع مجموعه‌ی محسنات لفظی یا معنوی است که برای تحسین (زیباسازی) کلام به کار می‌رود.

گام اول: میزان تسلط خود را با رنگ مشخص کنید.
آبی: خیلی خوب
سبز: متوسط
قرمز: به این قسمت مسلط نیستیم.

گام‌های بعدی: اگر در گام اول، به آن مبحث مسلط نبودید و دانش خود را در حد رنگ قرمز ارزیابی کردید، در نوبت‌های بعدی مطالعه و تمرین، در صورتی که پیشرفت کردید می‌توانید خانه‌های

انواع محسنات بديع

تامّ: دو کلمه عین هم باشند ولی از نظر معنی متفاوت باشند
مانند: العين الجارية متعة للعين

جناس

دو کلمه در حرف اول با هم اختلاف داشته باشند، لاتقل أصلي و فصلي أبدأ

دو کلمه در حرف وسط با هم اختلاف داشته باشند، وجوه يومئذ ناضرة إلى ربها ناظرة

ناقص

دو کلمه در حرف آخر با هم اختلاف داشته باشند، لكل مقام مقال

سجع: توافق جمله‌ها (فقره‌ها) در حرف آخر را «سجع» می‌گویند: أطيح أخاك و إن عصاك

سجع

محسنات معنوی (طباق): متضاد بودن دو کلمه را «طباق» می‌گویند.

انواع طباق

طباق دو اسم: الخير و الشرّ متضادّان

طباق دو فعل: أجاج الله من أشبعتموه

طباق دو حرف: الدّهر يومان، يوم لك و يوم عليك

تعداد سؤالات فصل

۳۳

تعداد سؤالات سراسری

۱۴

تعداد سؤالات سایر آزمون‌ها

۲۹